

SEXUALITAT A LA CONSULTA D'ATENCIÓ PRIMÀRIA

Dra Júlia Ojuel Solsona

Grup de Sexologia de la Camfic

- ...explica que el seu marit, últimament, es nega a fer servir el condó quan fan penetració. És aparellador, tenia una bona empresa però ha hagut de tancar, que mai havia col·laborat a casa, i que ara, que no treballa i ella sí, segueix sense fer-ho. Abans no facilitava l'ús del preservatiu, però tampoc s'havia negat. No obstant això, últimament rebia negatives contundents i realitzava tot tipus de pressions per mantenir les relacions sexuals amb penetració sense seguretat anticonceptiva...

- Ve el Sr P a la consulta, té 70 anys i és el cuidador principal de la seva dona que pateix un Alzheimer evolucionat. Consulta per disfunció erèctil, no arriba a aclarir si té una relació a utilitza la prostitució. Interrogant, insisteix diverses vegades en que “la meva dona no és la persona que jo vaig conèixer, és com si aquella persona ja no hi fos”. Comentem que és normal que iniciï noves relacions i vam quedar que buscaria algun remei natural a la herboristeria. A les dues setmanes va tornar amb el tema solucionat. Demanava permís.

- Ve a la consulta el Miquel que te 28 anys. Comenta que te un problema amb l'erecció, que de vegades li costa molt tenir-la o mantenir-la. El cito en visita concertada i comencem a buscar....Explica que de petit el seu pare el portava a caçar amb un grup d'homes del poble. Quan va complir 14 anys, tot el grup li va fer com a regal una 'estrena' (com van dir) amb una prostituta en un local del poble del costat. Quan la dona el va veure li va dir 'On vas? Si t'assembles al meu fill! No va haver sexe, i en un acord mutu van dir a la resta que 'havia complert com un home'

Límits de la masculinitat

- Límit nen: Gallina, covard, 'no ploro', 'mai cedeixo', 'sempre tinc raó', 'puc fer el que vull sense demanar permís'
- Límit Calçasses, pringat, pagafantas, homes que no compleixen amb la masculinitat tradicional, que no van de 'machitos'.
- Límit marica: Implica la heterosexualitat obligatòria

- Jamila de 24 anys consulta dolor i dificultat per a fer la penetració. Va anar a Terrassa des del Marroc quan tenia 3 anys amb tota la seva família. Treballa de mediadora cultural a l'ajuntament. És musulmana. Altres vegades havíem parlat amb ella sobre les pressions que havia tingut a la seva feina per deixar de fer servir el vel. Es va casar fa 4 mesos amb un cosí llunyà que ha vingut a viure ara a Catalunya. Diu que s'entenen molt be. Mai abans havia tingut relacions sexuals i quan va començar a fer penetració li feia molt de mal i l'impedia completar-la.

Límits de la feminitat

- Límit marimacho, bollera: Dones que es "comporten" com homes, dones valentes, lluitadores, fortes, esportistes
- Límit puta: La que te una sexualitat explícita i autònoma
- Límit estreta: calientapollas
- Fea-foca-friki-forty. Dones no atractives, no desitjables, que no estan al mercat sexual

- ...porta una bossa de colostomia i s'ha creat una fístula recte-vaginal pendent de correcció quirúrgica. Explorem als 6 mesos de l'alta els canvis en la dinàmica de la seva vida des de l'operació, incloent el reinici de les activitats sexuals. Em va comentar que ha anat adaptant la seva vida sexual personal i de parella, que fa penetració amb preservatiu i altres pràctiques sexuals...

Afectació de les malalties/diversitats funcionals sobre la sexualitat

- Primàries: Associades directament a canvis en la resposta sexual provocades per la malaltia o la diversitat funcional
- Secundàries: Associades a altres afectacions que no siguin la resposta sexual (incontinència, espasmes, ofec)
- Terciàries: Referents a qüestions psicosocials i culturals (imatge corporal, estat d'ànim)

Alguns exemples de pautes bàsiques

- Maneig i la cura de la colostomia en les pràctiques sexuals
- Indicar postures còmodes en els ictus o en les paràlisis com actuar davant l'aparició de rampes en l'EM
- Reiniciar l'activitat sexual després d'un infart amb situacions de baixa despesa energètica començant per masturbació
- Ajustar els horaris de la medicació segons quan es planifiqui l'activitat sexual (per exemple, la L - Dopa al parkinson, inhaladors o oxígen a malaltia respiratòria)

- Ve a la consulta el Sr.JM, de 48 anys per demanar la renovació d'una recepta no finançada d'un medicament que va donar un uròleg per a la ejaculació precoç. Preguntant sobre la necessitat d'aquesta medicació, acaba explicant que utilitza serveis de prostitució i que "ja que pago, vull que em duri més el servei".

Desde AP podem (debem):

- Oferir informació i educació
- Donar legitimitat i permís
- Indicar pautes concretes bàsiques, sobre tot en les malalties i la seva rehabilitació
- Identificar i seguir situacions de fragilitat o que requereixen una atenció especial
- Posar una mica de sensatesa en la medicalització de la sexualitat
- Treballar estereotips i obligacions de gènere